

Sámal Petur í Grund:

»Takk fyri, at eg ikki eri sum hini«

Ikki skuldi verið neyðugt at lagt so nógv afturat um ráðagerð Sámal Peturs í Grund, tá hann í 1995 kravdi stjóran í Atlantsflog koyrdan frá.

Longu 21. apríl í fjør segði eg nágreiniliga frá manngongdini, og síðan er onki av tí, eg tá segði, mótpregvað.

I óhøviskari og niðurlátandi grein, sum bert ein maður í neyð kann hava skrivað í illsinni, roynir Sámal Petur í Grund 9. mars at snara sær undan, við at skuldsæta Atla Dam fyri harðræði og fyri at hava latið høvd rullað av politiskum grundum, men tá eydnast ikki, tí ikki við einum orði svarar hann skuldsætingunum, ikki við einum orði eydnast honum at frígera seg fyri ákæturnar.

Gamalt er, at onkur, sum ikki stendur seg í kjaki, tekur til at «kalla», nýta skemdarorð ella rangsnúgva. Slíkt verður altíð jánkasligt.

Hetta ger Sámal Petur í Grund, men samstundis roynir hann handatvætt og farisearaatburð, tá hann takkar (Gudi) fyri, at hann ikki er sum hini (í hesum føri Atli).

Nú er júst hetta farisearaatburð ikki nakað, sum tey, ið upprópa sær hitt mest reinlinjaða sambandið við tað høga, kenna, og nýta sum dømi um atburð, tú ikki mást hava, men kunneiki, sum hvørt mansbarn hevur nomið og skilt. Tí dettur tað øvugt aftur á Sámal Petur, sum hóast hann roynir ymsar útleigingar av eginleikum, sum hann gávar Atla Dam við, ikki røkkur at dýlja, at hann er sera nær skildur við hann, sum takkaði fyri, at hann ikki var

(syndari), sum onkur annar.

Smáputt – Brotin landsstýrissamtykt

Smáputt um lítin tyðandi klokkiðir ella tal av umsøkjara til stjórarstarvið broyta ikki sannleikan í niðurstøðuni hjá Atla Dam, nevniliga at Sámal Petur í Grund framdi mannajagstran mótvægis stjóranum, tá hann neyddi eina nevnd og nevndarformannin til at gerast skarprættarar.

Longu 21. apríl seinasta ár visti eg á, at Sámal Petur í Grund avdúkaði seg, tá hann segði landsstýrinum frá, at nevndin hevði sagt Hera Mortensen upp. Men tá hevði ikki øll nevndin hesa vitan, og stjórin var tá enn ikki uppsagdur.

Eisini visti eg á, at landsstýrið samtykti at útseta aðalfundin til nevndin hevði givið landsstýrinum frágreiðing og grundgeving fyri uppsøgnini.

Sámal Petur breyt landsstýrissamtyktina, og læt aðalfundin fara fram. Hann valdi vegna landsstýrið nevndina aftur, tá hann hevði fingið trygd fyri, at hon segði stjóranum upp.

Hetta hendi so á nevndarfundi seinni sama dag. Men at landsstýrið skuldi hava frágreiðing og grundgeving gloymdi Sámal Petur so eisini, og tær eru ikki komnar enn.

Tá eg havi nevnt manna-rættindi í hesum sambandi, t.d. rætt hins uppsagda at fáa eina grundgeving, so er tað m.a. tí, at landsstýrið hevur sáttmála við mong fakfeløg til verju teirra starvandi ímóti uppsøgn uttan grund, og fyri at døma um so er, so má grund gevast.

Sálarsár?

Fekk Sámal Petur onga grund, tá hann fór úr starvi aftan á krákumánaða virksemi (biðin ella koyrdur?) fyri fáum árum síðani. Er tað sálarsárið haðani, sum skelkaði hann so nógv, at hann vil herða onnur í sama eldi?

Betri óskrivað?

Ivst ikki í, at mangur heldur at greinin 9. mars hevði verið Sámal Petri óskrivað, tí hann dálkaði seg enn meira hendan dag.

Rættleiðing Sámal um tíðarfestingina hendan dagin Heri Mortensen fer til Danmarkar, er lutvist smáputt, lutvist orsakað av, at hann ikki dugir at siggja hví menn skifta ímillum nútíð og tíðitíð, tá teir royna at greiða meira livandi frá – hetta er so ikki eydnast mæi í greinin 3/3.

Men Sámal Petur settist aftur hendan dag, ella er farin ein dag fyrr í Vágur er fullkomiliga uttan tyding fyri kjarnuna í málinum.

Tann, sum lesur brotið um at Heri Mortensen er farin av landinum, og sum veit at Atlantsflog flýgur á miðdegi, er ikki í iva um, at talan er um ein og sama dag, tá sagt verður, at Heri Mortensen hevði valla fingið fótin á land í Keypmannahavn og argur fer at sóknast eftir Sámal Petri, tí hann ikki eins væl hevði sagt sær hetta sama fyrrapart áðrenn hann fór úr Føroyum (tá teir ergo høvdu hitst).

At Sámal Petur so leyg seg undan at koma til telefonina, hava vit sæð í øðrum førum, tá hann ikki torir at mæta manni til orðadrátt, men fremur harrabøð yvir telefon, telefax ella við

breivi.

Sámal fylist á, at eg ikki havi spilt blaðrúmd Sosialsins burtur til at skera hetta út í papp, men gloymur sjálvur, at hann veruliga settist aftur og sendi annað umboð (Helenu Dam á Neystabø?) av landinum fyri seg.

Men tá hevði Sámal Petur ímeðan vavt seg inn í eitt høvdaveiðumál, sum hann sambært teknikanum bant seg til at fremja. Tvey høvdu rullandi og eitt uppruddandi.

Flogtryggin hevur verið í lagi longu seinnapartin, tí Atlantsflog rindaði tímaløn til stórt tal av fólki fyri kunning til Sámal Petur, sum hann átti at fingið ókeypis frá leiðslu og nevnd, for hann ikki aftan bak, men «kommandovegin» – sum teir siga – hetta sambært rættleiðing í Sosialinum í dag.

Sámal Petur boðaði leygdagdin tey stórtíðandi, at 50 umsøklarar vóru til stjórarstarvið og ikki 40, sum Atli Dam skeyt uppá. Men so hevur hann hildið ikki bara 39 men 49 umsøklarar fyri rukku, um so var, at hann longu hevði avgjørt hvør stjórin skuldi verða. Tí tá var øll starvslýsingar- og starvssetanarmannagongdin bert sjónleikur.

Ongin er sloppin at sannføra seg um at hin best skikkaði fekk starvið. Ein landsstýrissmaður bað um eina samanbering av kvalifikatiónum umsøklaranna – og tað kundi verið gjørt uttan at nøvn vóru sett á – men hesa fekk hann ikki.

Hevur ein nevnd setanarmyndugleikan, skuldi slíkt eisini verið óneyðugt, men tá ein landsstýrissmaður kann gelda nevndina, eigur

samlaða landsstýrið at tryggja sær, at slíkt ikki er hent.

Av góðum grundum hevur heldur ongin kunneika um hvat sagt varð við setanarsamrøðurnar, har ein sannførdi um framúrskarandi eginleikar.

Haldi tí ikki sjálvur, at svar Sámal Peturs var betri óskrivað.

Vónandi tekur tú orðið einaferð enn

Onkur spyr, hví Atli Dam heldur á at spyrja og skuldsæta í hesum máli, tá hann longu fyri ári síðani segði so beint frá.

Jú, tað visir seg, at hvørja ferð tú pirkar í hesa ódámilugu sök, so avdúka teir, sum at sær taka, nýggjar statulitir í eina samansvørging.

Nevndarformaðurin avdúkaði í vikuni, hvussu hann ætlar at snúgva sær undan, at hansara egna »búsett« ikki helt, og harvið krógvá, at hann hevur útvegað felagnum skaðiliga umrøðu, og Sámal Petur letur seg leygdagdin lokka út í nýggi ósannindi, tá hann segði, at stjórin visti av fundi hans við part av starvsfólkinum.

At hann samstundis hástóður talar um tíðina, sum runnin er frá Atla Dam, kann so helst roynast honum sum australska kastavápníð, sum raka kann kastaran, rakti tað ikki á úterfóðini.

Fals slær egnan harra í háls, søgdu teir gomlu.

Atli Dam hevur tú fyrils verið 25 ár í politikki, harav 17 í landsstýri – meira enn nakar annar. – Hetta helst tí hann visti, at tað ongantið loysti seg at renna undan sannleikanum. Tað kann væl vera, at tíðin, ald-

urin og veljaraviljin eru farin frá Atla. Men hann breiðir uppá seg við góðari samvitsku, kann eg heilsa Sámal Petri í Grund.

Hinvegin veit eg, at fáir lita Sámal Petri langa framtíð til í politikki. Helst situr hann fyrstu og seinastu fer í landsstýri, og heilt skjótt fer politiska høvdið heilt undir í ósannindis-kyksendum.

Lítið sannføur landsstýrissmaður er vandamikil, men álvarsleg avdúking av slíkum eftir ólavsøku gevur løgtinginum misálitisvápníð, og verður tað nýtt, sleppur Edmund Joensen ikki undan at loysa hann úr starvi.

Ger okkum tann beina, Sámal Petur, at taka orðið aftur, t.d. um hví vit onga grundgeving fáa fyri uppsøgn Hera Mortensens. Ivst ikki í, at tá vassar tú enn djúpri, og vit stytta um politiska leiklutin.

Í Keypmannahavn
12. mars 1996
Atli P. Dam

Skráseting Føroya
hevur í dag skrásett niðanfyri
standandi fráboðan:

Skrásetingar-nr.
P/f 1543, P/f Føroya
Koyriskúli, 100 Tórs-
havn.

Viðtøkur broyttar:
12.01.1996

Nýtt navn: Sp/f Føroya
Koyriskúli

Kapitalur: Hækking: Við
kr. 60.000,00 til kr.
80.000,00.
Inngjaldingarháttur:
Kontant kr. 60.000,00 til
kurs 100.

Tekningarreglur:
Felagið verður teknað
av stjóranum, av nevnd-
arformanninum, ella av
allari nevndini í felag.

Skráseting Føroya
tann 8. mars 1996
Kristin Balle

Skráseting Føroya
hevur í dag skrásett niðanfyri
standandi fráboðan:

Skrásetingar-nr.
Sp/f 2416, Sp/f Ander-
sens Beding, 490
Strendur.

Nevnd: Innkomin í
nevndina: Hans Egon
Jacobsen, maskinmað-
ur, 490 Strendur.

Grannskoðari: Finnur
Sivertsen, skrásetur
grannskoðari, Mylnu-
skáki 1, 700 Klaksvík

Skráseting Føroya
tann 8. mars 1996

Kristin Balle

Skráseting Føroya
hevur í dag skrásett niðanfyri
standandi fráboðan:

Skrásetingar-nr.
P/f 2462, P/f Mark,
Marknagilsvegur 86,
100 Tórshavn.

Stjórn: Farin frá sum
stjórn: Henning Hermann
Guttorm Eysturoy,
Marknagilsvegur 86,
100 Tórshavn.
Innkomin sum stjórn:
Heini Eysturoy, Reyns-
tún 22, 160 Argir

Skráseting Føroya
tann 12. mars 1996

Kristin Balle

Arbeidarafeløgini:

Meira frítíð aftur

Tey seks arbeidarafeløgini og handverkarafelagið hava í skrivi vent sær til landsstýrið og løgtingið við áheitan um, at frítíðarløgin verður broytt aftur til at verða 30 dagar fyri fulla arbeidstíð, og sjálf frítíðarløgin fyri tímalønna løntakaran verður hækkað upp á 12%. Soleiðis var skipanin fyri lógarbroyttingina í 1993.

Feløgini vísa á, at nú hava vanligu løntakararnir so ríkiliga borið sín part av byrðuni. Nevnt verður, at tá broytingar vóru gjørdar í lógini um arbeidsløysis-skipanina, skuldi tað eittast,

at arbeisgevarin og løntakar-
arin skuldu gjalda líka nógv
til skipanina.

Stutt eftir at gjaldið til arbeidsløysisskipanina var hækki, samtykti lögtingið uppskotið hjá landsstýrinum og lækkaði frítíðarlønarpersentið úr 12% niður í 10,25% av allari vunnari løn.

Hetta færdi við sær munandi niðurskurð í tóka peninginum hjá vanligu løntakaranum, meðan arbeisgevarin fekk samsvarandi sparingar í lønarútreiðslum sínum, siga feløgini, sum halda, at løntakararnir hava borið allar eykaútreiðsl-

urnar í sambandi við, at inngjöldini til arbeidsløysis-skipanina vóru hækkað.

Fakfeløgini leggja aftrat, at tey álment løntu undir seinastu sáttmálasamráðingum fingi ein part aftur av tí lønarútreiðslu, sum teimum hevur verið fyri í sambandi við sokallaðu semjuna, tey gjørdi við landsstýrið. Arbeidarafeløgini og handverkarafeløgini vilja nú eisini hava nakað aftur, og tey heita tí á lögting og landsstýri um at broyta frítíðarløgina, so frítíðarlønarpersentið aftur verður 12.

sosíalurin

– meira enn tíðindi